

Doporučeně

Ministerstvo spravedlnosti ČR
k rukám ministryně spravedlnosti JUDr. Kovářové
Vyšehradská 16
128 10 PRAHA 2

Váš dopis značky/ze dne
č. j.

Naše značka
19/2007

Vyřizuje

Vysoké Mýto
15. prosince 2009

Žádost o dohled nad vyřízením nároku na náhradu škody z titulu odpovědnosti za nesprávný úřední postup

Žalobce: **Ing. Jan Macháček**, nar. 22.1.1963, bytem Michalcova 700, 517 41 Kostelec nad Orlicí

právně zastoupen JUDr. Leošem Strouhalem, advokátem a společníkem společnosti JUDr. Podzimek a spol., advokátní kancelář, Vraclavská 200/II, 566 01 Vysoké Mýto

Žalovaný: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Vážená paní ministryně,

ve výše uvedené věci se na Vás obracím v právním zastoupení žalobce Ing. Jana Macháčka, a to se žádostí o dohled a přezkoumání postupu odboru odškodňování, kdy předmětná záležitost je uvedeným odborem vedena pod sp.zn. 187/1998-ODSK-ZC/35.

Žalobce se na Ministerstvo spravedlnosti ČR obrátil dne 25. října 1997 s žádostí o předběžné projednání nároku na náhradu škody, která mu byla způsobena nezákonným rozhodnutím orgánů činných v trestním řízení. Této žádosti však nebylo ze strany jmenovaného odboru vyhověno, neboť nebyly údajně zjištěny žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly závěr, že zahájení trestního stíhání by mělo být považováno za nesprávné, přestože trestní stíhání vedené proti žalobci skončilo zproštěním obžaloby. Navíc údajně nebylo prokázáno, že by žalobci byla způsobena nějaká škoda.

Vzhledem k tomu, že žalobce s odůvodněním zamítnuté žádosti nesouhlasil, obrátil se dne 14. října 1998 se svým nárokem na Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou. V této věci proběhlo několik jednání, a to jak u okresního soudu, tak i u odvolacího, kdy se v současné době celý spisový materiál týkající se této věci nachází již od 20. září 2007 u Nejvyššího soudu ČR v Brně s podaným dovoláním.

Touto žádostí se na Vás žalobce obrací s žádostí o přezkoumání postupu odboru odškodňování v této věci, a to s ohledem na následující zjištění. Předně žalobce uvádí, že odbor odškodňování při posuzování jeho nároku na náhradu škody nepostupoval v souladu se zákonem č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho

nesprávným úředním postupem. V ustanovení § 1 citovaného zákona se mimo jiné uvádí, že stát odpovídá za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, které v občanském soudním řízení a v řízení před státním notářstvím, v řízení správním, jakož i v řízení před místním lidovým soudem, a dále v řízení trestním, pokud nejde o rozhodnutí o vazbě nebo trestu, vydal státní orgán nebo orgán státní organizace. Této odpovědnosti se stát nemůže zprostit. V ustanovení § 12 a 13 zákona je pak dále dána možnost státu domáhat se regresu. Výslovně se zde uvádí, že nahradil-li stát podle ustanovení tohoto zákona škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, má právo požadovat úhradu na státním orgánu, který nezákonné rozhodnutí vydal. Tento státní orgán, proti němuž stát s úspěchem uplatnil nárok podle § 12, má právo požadovat úhradu na tom, kdo se na vydání nezákonného rozhodnutí podílel, jestliže jeho vina byla zjištěna v trestním nebo kárném řízení. V tomto případě však s ohledem na způsob vedení celého soudního sporu u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, na jeho neúměrnou délku a zejména pak způsob, jakým byl žalobce povinen prokazovat oprávněnost svého nároku, vznáší značné pochybnosti o řádném plnění povinností ze strany ministerstva. Škoda žalobce spočívá v tom, že měl před zahájením trestního stíhání dojednat pracovní poměr ve Spolkové republice Německo, avšak v důsledku zahájeného trestního stíhání s ním odmítl zaměstnavatel dojednaný pracovní poměr uzavřít, a to až do doby, než bude tato záležitost vyřešena. V rámci vedeného trestního řízení byl navíc policejním orgánem žalobci udělen písemný pokyn, aby se po dobu vyšetřování zdržoval na území České republiky na adrese trvalého bydliště Kostelec nad Orlicí, Michalcova 700. Z tohoto důvodu nemohl žalobce ani o případném uzavření pracovního poměru se zaměstnavatelem jednat, neboť nemohl opustit území České republiky, čímž byl zbaven možnosti stálého výdělků vyplývajících z pracovního poměru.

V daném případě bylo nájisto postaveno, že žalobce byl v plném rozsahu zproštěn obžaloby, a to za situace, kdy trestní řízení proti jeho osobě trvala více než dva roky. Předně žalobce uvádí, že při ukončení přípravného řízení v jeho trestní věci nebylo součástí vedeného trestního spisu jakékoliv trestní oznámení či jakýkoliv jiný podnět, na základě kterého by orgány činné v trestním řízení byly oprávněny zahájit úkony trestního řízení. Vzhledem k tomu, že projednávaná „trestná činnost“ žalobce měla po právní stránce spíše charakter občanskoprávního sporu, neboť se jednalo o vyřešení dluhu mezi dvěma subjekty, nebyla zde dána ani možnost orgánů činných v trestním řízení zahájit přípravné řízení z vlastní vůle, neboť skutečnosti, které byly v rámci trestního řízení projednávány, nebyly orgánům činným v trestním řízení nikým sděleny, a do dnešního dne tak není žalobci známo, na základě jakého úkonu bylo trestní stíhání jeho osoby vůbec zahájeno. Vzhledem k tomu, že případné trestní oznámení není při ukončení vyšetřování a při seznamování obviněného s trestním spisem součástí tohoto trestního spisu, z důvodu neprozrazení identity oznamovatele, ponechaly orgány činné v trestním řízení žalobce v nevědomosti, že zde neexistuje žádný zákonný podnět pro zahájení trestního stíhání. Tato skutečnost byla žalobci zamlčena, čímž bylo Ministerstvu spravedlnosti ČR umožněno odkázat žalobce s jeho nárokem na náhradu škody dle ustanovení § 10 zákona č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem. Podle názoru poškozeného žalobce je však takový postup Ministerstva spravedlnosti ČR v rozporu s výše citovaným zákonem č. 58/1969 Sb., neboť ministerstvo jako ústřední orgán státu není zmocněno k posuzování oprávněnosti nároku poškozeného. Nárok na odškodnění je dán již samotným výsledkem trestního řízení, při němž došlo ke zproštění obžaloby poškozeného v plném rozsahu z důvodu, že skutek pro který byl poškozený stíhán, není trestným činem. Součástí osvobozujícího rozsudku by dle názoru poškozeného mělo být i poučení o možnosti domáhat se další náhrady škody na Ministerstvu spravedlnosti ČR. Tento zprošťující rozsudek byl tedy, podle názoru žalobce, dostačujícím důkazem pro přiznání nároku na náhradu škody. Žalobce je dále přesvědčen, a to i v souvislosti s obsahem a účelem samotného zákona č. 58/1969 Sb., že úkolem Ministerstva spravedlnosti ČR v této věci je zajištění vyplacení škody vzniklé a uplatněné poškozeným a následně pak vymáhání takto vyplacené škody po osobách, které škodu svým jednáním způsobily. V tomto případě nebyl ze strany ministerstva

proveden jakýkoliv krok k nápravě a náhradě vzniklé škody, tj. nedošlo k uvedení do původního stavu, tj. zajištění zaměstnání v SRN, zrušení zákazu vycestování, který navíc nebyl do dnešního dne pro nezákonnost zrušen (viz. vyjádření Mgr. Ubla ze dne 5.10.2007 k žalobcem podanému dovolání) a poškozený je tak nucen i proti své vůli setrvávat na území ČR a není schopen s ohledem na proběhlé trestní řízení, zajistit pro sebe práci na území Německa.

Podle názoru žalobce měla být před soudem řešena zejména i míra zavinění zaměstnanců Policie ČR ve vztahu k nezákonnému zahájení trestního řízení proti jeho osobě, neboť je přesvědčen, že se jednalo o cílenou likvidaci jeho osoby, protože všem účastníkům bylo zcela zřejmé, že se záznamem o trestním stíhání již nebude tomuto umožněn nástup do sjednaného zaměstnání v SRN. V případě, že dojde ke zproštění obžaloby v plném rozsahu z důvodu, že posuzovaný skutek není trestným činem, resp. že takovýto čin se ve skutečnosti nikdy nestal, je nutné označit viníka a jeho míru zavinění ve vztahu k protiprávně zahájenému trestnímu stíhání třetí osoby. V případě, že k uvedenému postupu nedojde, zbavuje se tak Ministerstvo spravedlnosti ČR možnosti domáhat se náhrady vyplacené škody na skutečných vinících. Tyto škody jsou pak hrazeny výlučně z prostředků uhrazených daňovými poplatníky, což je stav zcela nepřijatelný. Metodika, kterou Ministerstvo spravedlnosti používá při předběžném projednávání nároku, je podle názoru žalobce nejenom protiprávní, šikanózní, ale i poškozující nejenom žadatele o vyplacení škody, ale ve svém důsledku i samotný stát. Žalobce byl ve sporu se státem 13 let a ve svém důsledku nebylo poškozenému ze vzniklé škody ničeho vyplaceno. Dosavadní vyplacenou náhradu škody použil na úhradu dluhů, které mu vznikly v souvislosti s vedeným protiprávním trestním stíháním.

Žalobce dále poukazuje na skutečnost, že po celou dobu trestního stíhání musel prokazovat, že údajný poškozený Jan Šrámek mu dlužil peníze, ačkoliv se v trestním spise nacházel dlužní úpis Jana Šrámka, ve kterém svým podpisem tuto skutečnost stvrzuje. Jan Šrámek navíc ve své výpovědi učiněné při jednání u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ve věci sp.zn. 5 C 196/98 uvedl, že se jednáním žalobce necítí být poškozen, neboť žalobci vrátil již dříve půjčené finanční prostředky. Žalobce zároveň upozorňuje na další část výpovědi Jana Šrámka, ve které popisuje, jak byl bez jakéhokoliv svého přičinění kontaktován policejním orgánem za účelem zahájení jeho trestního stíhání. Sám „poškozený“ potvrdil, že žádné trestní oznámení na žalobce nepodal. Žalobce je přesvědčen, že pokud by policejní a soudní orgány postupovaly řádným způsobem, zejména kdyby řádným způsobem hodnotily veškeré listinné důkazy, které byly ve spise založeny, nedošlo by k zahájení trestního stíhání jeho osoby, a zejména k vydání zákazu vycestování, které do dnešního dne nebylo navíc policejním orgánem zrušeno. Z vyjádření Ministerstva spravedlnosti ČR k dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 24 Co 669/2006-472 ze dne 11.6.2007 pak navíc vyplývá, že pokyn Policie ČR v průběhu trestního řízení vůči žalobci, kterým bylo tomuto sděleno, aby se zdržoval na území ČR, nelze považovat za nezákonné rozhodnutí, neboť nešlo o řádné rozhodnutí ve smyslu procesních předpisů upravujících trestní řízení a rovněž takový pokyn nebyl nikdy zrušen jiným rozhodnutím. Z uvedené citace však pro žalobce vyplývá závěr, že vzhledem k tomu, že nedošlo ke zrušení rozhodnutí o zákazu vycestování, platí tento zákaz ještě do současné doby. Podle informací žalobce je navíc v evidenci Policie ČR u jeho jména stále záznam, že byl stíhán pro trestný čin podvodu podle ustanovení § 250 odst. 1, 2 trestního zákona, a to i přesto, že byl pravomocně obžaloby zproštěn rozhodnutím Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. října 1996. Žalobce má důvodné pochybnosti, že při postupu orgánů činných v trestním řízení došlo ke spáchání úmyslného trestného činu, a to jednak trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele a jednak trestného činu křivého obvinění. Z tohoto důvodu podal žalobce i trestní oznámení, které však bylo jako nedůvodné odloženo, přesto že žalobce poukazyval na porušování právních norem, nejenom ze strany policejních orgánů, ale i ze strany jednotlivých soudců. Žalobce by zároveň poukázal, že v evidenci Policie ČR je navíc u

jeho osoby i údaj, že byl stíhán za krádež vysokozdvížného vozíku, kde měl vystupovat jako organizátor této krádeže. Pře zahájením vyšetřování navíc bylo rozhodováno o tom, zda bude žalobce vzat do vazby. Přestože bylo následně prokázáno, že celá záležitost je vykonstruovaná a nepodložena žádnými věrohodnými důkazy, je záznam o tomto řízení stále se jménem žalobce veden Policií ČR. Žalobce pak v souvislosti se shora uvedeným uvádí, že koncem roku 1997, kdy dostal informaci, že má k žádosti o odškodnění dovézt ze SRN pracovní příslib, byl mu policií ČR zcela bezdůvodně a protiprávně odebrán řidičský průkaz, který mu byl vrácen až po sedmi měsících. Jediným důvodem pro odebrání řidičského oprávnění bylo, aby žalobce neměl možnost opatřit pracovní příslib k podávané žádosti o odškodnění.

Zatímco byl žalobce nucen prokazovat, zda mu nesprávným a protizákonným postupem státních orgánů vznikla škoda, zejména když musel prokazovat, zda měl možnost a za jakých podmínek pracovat ve Spolkové republice Německo, neměl následně možnost finančně zajistit mezinárodní ochranu svého patentu, který má řádně přihlášený U Úřadu průmyslového vlastnictví v Praze, a to již ode dne 26.7.2000. Přijetí této přihlášky do mezinárodní databáze bylo potvrzeno dnem 31.1.2002. Poplatek za podanou přihlášku měl žalobce stanoven ve výši 2.000,-- EUR/rok, přičemž stejný poplatek byl stanoven za každý stát, ve kterém měl být předmětný patent ochraňován. Vzhledem k tomu, že ze strany Ministerstva spravedlnosti nedošlo, i po zjištění všech rozhodných skutečností, k vyplacení nárokové náhrady škody, nemohl žalobce stanovené poplatky za mezinárodní ochranu patentu hradit. V současné době žalobce od svého obchodního partnera zjistil, že na jeho přihlášený patent, zejména pak na užitky z tohoto patentu plynoucí, si činí nároky osoba pocházející z Ruska. Žalobce tak s největší pravděpodobností přišel o možnost užitků, které by mu z předmětného patentu vznikly. Bude-li patent zneužit, vzniknou tak žalobci další navazující škody, které se pohybují v řádech stovek milionů. Na hrozbu těchto navazujících škod žalobce již od počátku jednání upozorňoval nejenom Ministerstvo spravedlnosti, ale i dotčené soudy. Avšak bez jakékoliv odezvy. V době soudního řízení měl žalobce možnost prodat licenci na výrobu materiálu, který měl být patentově chráněn, a to za částku 15 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že zájemce o koupi této licence zjistil, že je žalobce veden v evidenci Policie ČR jako osoba, proti které bylo vedeno trestní řízení, od uzavřené smlouvy s žalobcem odstoupil.

Dne 12.2.2009 nahlédl žalobce u Nejvyššího soudu do spisu, ze kterého zjistil, že tento obsahuje spis z přípravného řízení a jehož obsah měl být žalobci sdělen při jednání u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou dne 26.10.2005. Z obsahu tohoto spisu z přípravného řízení žalobce zjistil, že tento obsahuje dlužní úpis Jana Šrámka, jehož existenci musel složitým způsobem prokazovat. Obsah tohoto spisu byl žalobci po celou dobu soudního řízení zamlčován a není pravdou, že by byl při jednání 26.10.2005 sdělován jeho obsah. Kdyby tomu tak skutečně bylo, proč by soud i přes zjištění existence dlužního úpisu trval na tom, aby tuto skutečnost žalobce prokazoval? Stejně tak bylo zřejmé, jak již bylo shora uvedeno, že proti žalovanému nebyl učiněn žádný úkon, na základě kterého by zahájené trestní stíhání mělo oporu v trestním zákoně a trestním řádu. Tuto skutečnost navíc u stejného jednání potvrdil i svědek Šrámek.

Z uvedených skutečností je patrné, k jakým dle názoru žalobce nezákonným obstrukcím dochází při uplatňování nároku na náhradu škody, které žalobci vznikly a dále vznikají nezákonným a protiprávním jednáním orgánů na území České republiky. Za předpokladu, že by žalobce nebyl nezákonně na území České republiky trestně stíhán, to ve spojení se zcela absurdním a protiprávním zákazem vycestování, mohl žalobce zcela legitimně a bez omezení realizovat své odborné znalosti při výkonu již předem smluvené pracovní činnosti v Německu. Bohužel nezákonným postupem a jednáním orgánů v České republice mu toto bylo zcela zmařeno, a to k majetkovým škodám vzniklým na straně žalobce. Za předpokladu, že by žalobce uzavřel již předjednanou pracovní smlouvu v Německu, dosáhl by za 18 měsíců (1.10.1994 až 30.3.1996) výdělku 1,587.168,-- Kč.

S ohledem na prodlení dále vznikl žalobci úrok z prodlení o sazbě 26 % p. a. z dlužné částky, tj. za období od 30.3.1996-30.3.2005 ve výši 3,954.693,-- Kč, tj. celkem 5,541.861,-- Kč. Na tuto dlužnou pohledávku bylo žalobci ministerstvem zaplaceno 1,340.000,-- Kč, tj. dluh činí k 30.10.2005 částku 4,201.861,-- Kč. Z období od 30.10.2005 do 31.12.2009 představuje další úrok z prodlení částku 4,552.515,-- Kč. Z titulu podané žaloby vedené Okresním soudem v Rychnově nad Kněžnou pod sp.zn. 5 C 196/98 tak dle názoru žalobce činí doposud neuhrazená částka včetně příslušenství 8,754.376,-- Kč. Vzhledem k tomu, že ze strany Ministerstva spravedlnosti ČR nebyly provedeny žádné relevantní kroky k nápravě, a věc nebyla uvedena do původního stavu, vznikly žalobci další škody navazující, na které, jak již bylo výše uvedeno, písemně upozornil jak soudy, tak i Ministerstvo spravedlnosti ČR. Pokud tedy Ministerstvo spravedlnosti ČR, odbor odškodňování argumentuje tím, že zákaz vycestování vydaný policejním orgánem při nezákonném trestním stíhání žalobce nebyl zrušen, nemohl žalobce řádně naplnit své závazky z časově neomezeného příslibu v Německu, kde mu byla dle vyjádření německé strany přidělována práce v souladu s pracovní smlouvou. Náhrada za nevykonanou práci však nebyla žalobci vrácena. Za období od 30.3.1996 do 30.10.2005 tak žalobci vznikla škoda za devět let a sedm měsíců ve výši 10,140.240,-- Kč, to vše úročeno přiznanými 26 % úroku z prodlení do 31.12.2009, tj. celkem 20,538.706,-- Kč. V součtu se škodou vymáhanou výše uvedenou žalobou žalobce nárokuje škodu ve výši **43,985.837,-- Kč**. S ohledem na stále trvající prodlení s náhradou škody tato dlužná částka narůstá o zákonné úroky z prodlení.

Vzhledem k tomu, že je žalobce přesvědčen o tom, že při vyřizování celé záležitosti jsou neustále porušovány zákony a nerespektována jeho práva, zejména pak jeho ústavní právo na spravedlivý proces, rozhodl se o celé záležitosti informovat i média, aby si i veřejnost učinila obrázek o tom, jakým způsobem se občan ČR domáhá svých práv. První článek byl již vydán v Lidových novinách ze dne 21. listopadu 2009, přičemž žalobce, s ohledem na pozitivní reakce ze strany veřejnosti, předal autorovi článku další informace, které budou sloužit k podrobnějšímu informování veřejnosti.

V případě, že bude žalobci uhrazen jeho shora uvedený a vyčíslený nárok, nebude po České republice dále uplatňovat škody, které mu v návaznosti na protiprávní a nezákonné postupy státních orgánů vznikly, zejména pak škody související se jeho přihlášeným patentem. Žalobce tedy tímto žádá, aby byl prověřen postup, jaký byla vyřizována jeho žádost o náhradu škody vzniklé nezákonným postupem státních orgánů.

Ing. Jan Macháček

i.s. JUDr. Leoš Strouhal
advokát a společník společnosti
na základě plné moci